

יום העצמאות 1955: שר-הבטחון בן-גוריון, הנשיא בן-צבי, ראש-המשלה שרת והרמטכ"ל דיין

ליים או לסלף עובדות שאינן נוחות לו, לפרש דברים מתוך "חוכמה שלאחר מעשה יתר על כן, בהיותו אנושי — הוא סובל מזכרון סלקטיבי, ואינו יכול להפריד בין דיע תיו הסובייקטיביות ובין העובדות האובייקטיביות.
הדו"ח של דויד בן-גוריון סובל כמורה גדושה מכל החסרונות האלה. בכל זאת די בו כדי לערער לחלוטין את מוסכמות התעמולה הרשמית הישראלית — ולצייר תמונה חדשה לגמרי*.

תמליל לגולדה וסיסקו

ר עיון אחד המצננץ בהכרח בליבו של הקורא את הדו"ח ההוא, הוא שמאו עב 15 שנים ארוכות, בהן השתנה העולם ללא הכר — ואילו אצלנו לא השתנה דב קח את הדו"ח הזה, החלף את השמות בן-גוריון—נאצר—אנדרס בשמות גולדה—סאדאת—סיסקו, ויש לך תמליל מפורט ומדוייק ש השיחות שהתנהלו השבוע בירושלים.

עברו שתי מלחמות, בהן נחלה ישראל נצחונות מזהירים וקלים, שטח-כיבו נרחבים מוחזקים בידיה — אך מדיניות הממשלה לא השתנתה במאומה. תמהני נעשה בראשו של האדם היחידי שהיה עד לשיחות או והמשתתף בשיחות גם הפעו יעקוב הרצוג.

דברי אדיסאדאת מתקבלים בירושלים כמו דברי עבדאלי-נאצ הצעות סיסקו נירחות כמו הצעות אנדרסון. וכאזוני האורח מושב שוב הפוזמון הניצחי: נשק, נשק, נשק!

הדבר מזכיר את הבדיחה שכבר סיפרתי אותה לא פעם, והיכולה לשמש פתח-דין לדו"ח בן-גוריון:
מעשה באדם שפנה לפסיכיאטר וביקש לבדקו, מכיוון שבני-משפחתו טוענים שה משוגע. הרופא עורך בדיקות מדוקדות, ותמה: "אני מוצא שאתה נורמאלי לגמו מדוע סבורים בני-משפחתך שאתה חולה-נפש?"
"מפני שאני אוהב ביסקוויטים." עונה האיש.

(המשך בעמוד)
* רק קוראי העולם הזה בעלי זיכרון ארוך מאוד לא יפתעו. הדברים מאשנו בצורה מדהימה ממש עובדות והערכות שפורטמו באותם הימים עצמם על-ידי "השבון המסויים", שהוכחו נמרצות על-ידי משה שרת ושאר דוברי המימסד, שהאשימו און כשקרנים או לעגו לנו כמי שבודים דברים מליבם.

הצעות-שלום מופלגות, והיה מוכן לויתורים מרחיקי-לכת, אלא שעבדאלי-נאצר אטם את אוזניו, מפני "שפחד מכדור, כמו עבדאללה".

סיכום זה, כך מסתבר עכשיו, היה כוזב בעיקרו (אם כי ייתכן מאוד שבן-גוריון עצמו ראה ועדיין רואה את הדברים כך). הפחד מפני כדור, ומפני גורלו של המלך עבדאללה, אמנם הוזכר בשיחות — אך רק בהקשר מישי. מסתבר שעבדאלי-נאצר היה מוכן לקבל על עצמו סיכונים הרבה יותר חמורים.

ואלה הם הפרטים היבשים של אותו "משאומתן סודי בין ישראל לנאצר":
בראשית 1956 שדח הנשיא האמריקאי דאז, דווייט אייזנהואר, שדחה אישי למרחב, כדי לתווך בין קהיר וירושלים ולהשיג שלום.

השליח היה איש-אמונו האישי של הנשיא, רוברט אנדרסון, או סגן שר-הביטחון האמריקאי, ולאחר מכן שר-האוצר.

השליח נסע תחילה לקאהיר, שם שוחח ארוכות עם גמאל עבדאלי-נאצר וסגנו זכריה מוחייאלי-דין, ומשם לירושלים. בימים 23, 24 ו-25 בינואר 1956 קיים חמש שיחות עם בן-גוריון, שר-החוזק משה שרת, מנכ"ל משרד ראש-הממשלה טדי קולק, והיועץ המדיני יעקוב הרצוג.

לאחר מכן חזר לקאהיר, שוחח שוב עם עבדאלי-נאצר, וחזר לארץ, לשיחות נור ספות שנתקיימו ב-31 בינואר ובאחד בפברואר.

תמונה חדשה לגמרי

א אחרי סיבוב זה חזר לווינגטון, התייעץ עם הנשיא, ויצא לסיבוב נוסף. אחרי שביקר שוב בקאהיר חזר לירושלים, בה נתקיימה שיחה נוספת ב-9 במארס. באותה תקופה גם היו חילופי-מכתבים בין אייזנהואר ובן-גוריון.

כל הביקורים נשמרו בסוד כמדם בשתי הכירות. לא נמסר עליהם דבר — לא לממשלת ישראל ולא לממשלת מצריים.

עכשיו מפרסם בן-גוריון לראשונה את פרטי השיחות, אחרי מותם של אייזנהואר, שר-החוזק שלו ג'ון פוסטר דאלס, גמאל עבדאלי-נאצר ומשה שרת. עלי צברי, ששותף עליידי עבדאלי-נאצר בחלק השני של השיחות, הודח ועומד בפני מישפט. זכריה מוחייאלי-דין (איש ימני ופרוראמריקאי, שאין להחליפו עם האלד מוחייאלי-דין, השמאלי והפרו-סובייטי) יצא בדימוס.

יש סכנה רבה בכתיבת היסטוריה בידי מי שהיה שותף לעשייתה. אין הוא היסר טוריוו אובייקטיבי, השוכל את כל העובדות, להיפר, הוא נוטה להצדיק את עצמו, להער

יום המהפכה 1955: גאמל עבדאלי-נאצר מוקף קהל של המונים מריעים בעברו בחוצות קאן